

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 6C/182/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6812206231
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2015:6812206231.2

Rozhodnutie

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou v právnej veci navrhovateľa: Pohotovosť, s.r.o., IČO: 35 807 598, sídlom Bratislava, Pribinova č. 25, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, sídlom Bratislava, Grösslingova č. 4 proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, sídlom Bratislava, Župné námestie č. 13 o náhradu škody vo výške 6.495,35 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.299,07 Eur takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a** .

II. Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

žiadne trovy konania nevznikli. , nakoľko mu žiadne trovy konania nevznikli. hrady sa domáha, a preto súdu z prejednávania Návrhom na začatie konania zo dňa 21.09.2012 sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal náhrady škody vo výške 6.495,35 Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1.299,07 Eur z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Odporca s návrhom nesúhlasil.

Navrhovateľ v žalobe okrem iného uviedol, že okresný súd zapríčinil vznik škody, ktorej náhrady sa v predmetnom konaní domáha, a preto nemôže byť tento súd orgánom súdnej moci, ktorý bude o náhrade škody rozhodovať.

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15NcC/92/2013-53 zo dňa 10.12.2013, právoplatným dňa 15.01.2014, v súvislosti s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 89/2014 zo dňa 19.02.2015, bolo rozhodnuté, že z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci nie je sudkyňa Okresného súdu Revúca JUDr. Miroslava Kvetková vylúčená.

Riadne predvolaní účastníci konania a právny zástupca navrhovateľa sa na pojednávanie nedostavili, odporca svoju neprítomnosť vopred ospravedlnil, pojednávanie nežiadal odročiť.

Navrhovateľ žiadal zrušenie nariadeného pojednávania a prerušenie konania z dôvodu, že v inom konaní bola vznesená Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálna otázka, ktorá môže mať význam a že doposiaľ nebolo ústavne konformným spôsobom vyriešené ustanovenie zákonného sudcu a pridelenie vecí. Navrhovateľ má za to, že sú dané objektívne dôvody na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Revúca a s uznesením krajského súdu o tom, že JUDr. Miroslava Kvetková nie je vylúčená z prejednávania veci, nesúhlasí.

Súd mal za to, že v inom konaní sa nerieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie v danej veci, preto žiadosť o prerušenie konania zamietol. Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol, že JUDr. Miroslava Kvetková, ktorá je zákonnou sudkyňou v danej veci, nie je z prejednávania a rozhodovania veci vylúčená. Nakoľko o námietke zaujatosti už rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici, súd žiadosti navrhovateľa na zrušenie nariadeného pojednávania nevyhovel a v súlade s § 101 ods. 2 zákona č.

99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení (ďalej len O.s.p.) pojednával a vo veci rozhodol v neprítomnosti účastníkov konania.

Navrhovateľ svoju žalobu odôvodnil tým, že ako oprávnený subjekt navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu proti povinnému, ktorý bol jeho dlžníkom zo zmluvy o úvere, a to na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku. Vec bola vedená súdnym exekútorom pod č. EX 461/2011.

Súdny exekútor v snahe postupovať pri nútenom vymáhaní pohľadávky navrhovateľa efektívne a účinne predložil návrh navrhovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresnému súdu Revúca ako miestne a vecne príslušnému súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd Revúca žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci, a to v zákonom ustanovenej dobe - 15 dní od doručenia takejto žiadosti. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej doby a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil súd až po veľmi dlhej dobe a nečinnosť súdu nie je ničím ospravedliteľná.

Exekučný súd postupoval spôsobom odporujúcim zákonu, keď zrealizoval úplný judičiálny proces zahŕňajúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav a meritorne vo veci rozhodol, čím porušil zásadu legality (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR), teda tým že komplexne preskúmal exekučný titul metódou, ktorá mu ako exekučnému súdu neprináležala. Exekučný súd vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, čím vyvolal stav, ktorý založil prekážku rozhodnutej veci. Na jednej strane totiž existuje právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty a na druhej strane nie je možné iniciovať občianske súdne konanie pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Tento postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj náhradu nemajetkovej ujmy.

Navrhovateľ zároveň uviedol, že písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, odporca však na ňu do podania predmetného návrhu pozitívne nereagoval.

Odporca sa k žalobe vyjadril písomne a žiadal žalobu ako neopodstatnenú v celom rozsahu zamietnuť. Žalobu považuje za zmätočnú, keďže má viaceré nedostatky, navrhovateľ prenáša svoju dôkaznú povinnosť na súd a navyše nárok je predčasne uplatnený, lebo podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sa poškodený môže domáhať práva na náhradu škody až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Keďže navrhovateľ neposkytol súčinnosť, nebolo možné predbežné prerokovanie podaných žiadostí.

Pokiaľ ide o navrhovateľom tvrdený nesprávny postup, zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nemožno za takýto postup považovať. Postup súdu zahrňujúci právne posúdenie veci, záver o tom, že je oprávnený preskúmať exekučný titul, zistenie skutkového stavu, výber, aplikáciu a interpretáciu zvolených právnych noriem na skutkový stav, ktorý nájde svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí, nemôže byť nesprávnym úradným postupom. Navyše podľa ustálenej judikatúry má súd má povinnosť ex officio preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy.

Tiež nemôže ísť ani o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, lebo nezákonnosť rozhodnutia by musela byť konštatovaná príslušným orgánom, ktorý by toto rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmenil alebo zrušil.

Ďalej poukázal na to, že lehota 15 dní sa vzťahuje len na vydanie poverenia, a nie na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti.

Čo sa týka uplatnenej náhrady škody, odporca namietal, že navrhovateľ nepreukázal vznik ani výšku škody. Pri uplatnení náhrady nemajetkovej ujmy poukázal na skutočnosť, že nie je preukázaný vznik nemajetkovej ujmy ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch, pričom žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne. Navrhovateľ nepreukázal splnenie základných zákonných

podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., preto je žaloba právne neopodstatnená.

Súd vykonal dokazovanie po prečítaní žaloby a písomných vyjadrení účastníkov konania oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj oboznámením sa s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4Er/69/2011 a vec posúdil nasledovne:

Navrhovateľ opiera svoju žalobu o nesprávny úradný postup Okresného súdu Revúca vo veci 4Er/69/2011, sp. zn. spisu súdneho exekútora EX 461/2011. Zo spisu tunajšieho súdu 4Er/69/2011 súd zistil, že návrh na vykonanie exekúcie bol navrhovateľom spísaný u súdneho exekútora dňa 13.01.2011 a dňa 31.01.2011 bola na tunajší súd podaná žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie navrhovateľa ako oprávneného proti povinnému na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave. Súd zisťoval bydlisko povinného lustráciou v Sociálnej poisťovni a na základe výziev adresovaných OO PZ Revúca a OO PZ Rožňava šetril, kde sa povinný zdržiava. Odpovede na výzvy boli súdu doručené dňa 26.05.2011, resp. 08.06.2011. Následne súd uznesením č. k. 4Er/69/2011-13 zo dňa 12.07.2011 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol. Podľa odôvodnenia uvedeného uznesenia exekučný súd preskúmal exekučný titul a zmluvu o úvere, na základe ktorej bol vydaný, ktorú posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Súd zistil, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je neprijateľnou podmienkou, a teda je neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Exekučný titul bol vydaný na základe neplatného ustanovenia zmluvy, teda v rozpore so zákonom. Preto súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol. Proti uzneseniu nepodal účastníci konania odvolanie, po právoplatnosti uznesenia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia súd exekučné konanie zastavil.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zákon o zodpovednosti za škodu) zodpovedá štát za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bodu 1. zákona o zodpovednosti za škodu vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu zodpovedá štát za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 9 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 16 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 a 2 zákona o zodpovednosti za škodu sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok) v znení účinnom do 31.05.2011 podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia exekučného konania súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

V prvom rade súd uvádza, že návrh na začatie konania nepovažoval za zmätočný, nakoľko návrh mal všetky zákonné náležitosti podľa § 42 ods. 3 O.s.p. a § 79 O.s.p. a bolo z neho zrejmé, čoho navrhovateľ domáha. Súd mal k dispozícii ako dôkaz exekučný spis.

Súd mal za preukázané, že navrhovateľ si splnil svoju povinnosť a podal odporcovi pred podaním žaloby žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Od prijatia žiadosti uplynula 6-mesačná lehota, navrhovateľ sa teda môže domáhať nároku na súde.

Navrhovateľ sa domáhal náhrady škody okrem iného z dôvodu, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty, vydaniu rozhodnutia o tejto žiadosti pristúpil súd až po veľmi dlhej dobe a nečinnosť súdu nie je ničím ospravedliteľná.

Exekučný poriadok upravuje postup súdu po tom, ako mu je doručená žiadosť o udelenie poverenia. Súd môže žiadosť zamietnuť, ak sú na to dané dôvody a ak žiadosť nezamietne, vydá poverenie pre súdneho exekútora. Exekučný poriadok v § 44 ods. 2 upravuje 15-dňovú lehotu na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia, ktorá ale neplatí v prípade exekučných titulov podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) Exekučného poriadku. V preskúmvanej exekúcii bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu. Súd má za to, že ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, na preskúmanie ktorého nemá súd stanovenú zákonnú lehotu.

Pre úplnosť súd dodáva, že aj v prípade, ak by sa 15-dňová lehota na takýto druh rozhodnutia vzťahovala (existujú totiž názory, že ustanovenie § 41 Exekučného poriadku v znení účinnom v období od 01.06.2010 do 31.05.2011 možno vykladať i tak, že rozsudok rozhodcovského súdu nie je exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, ale podľa § 41 ods. 2 písm. i) Exekučného poriadku), išlo by o lehotu zákonnú a procesnú, vyjadrujúcu ideálnu predstavu zákonodarcu o dobe potrebnej na to, aby sa takýto úkon mohol urobiť. Z tohto aspektu má táto lehota poriadkový charakter a jej nedodržanie neznamená vznik prieťahov v konaní. Navyše Ústavný súd SR vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že táto lehota neplatí v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu o žiadosti o udelenie poverenia (napr. II. ÚS 245/2013). Uvedenú lehotu považuje súd za extrémne

krátku na preskúmanie rozsudku rozhodcovského súdu vzhľadom na možnú zložitosť veci, časovú náročnosť posúdenia exekučného titulu a jeho súladu s vnútroštátnym právnym poriadkom a predpismi EÚ.

V tejto súvislosti je potrebné dodať, že vzhľadom na súčasnú právnu úpravu, po prebratí viacerých smerníc Rady ES týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa do slovenského právneho poriadku, je potrebné poskytnúť spotrebiteľovi zvýšenú ochranu vzhľadom na jeho postavenie v spotrebiteľských vzťahoch. Za týmto účelom musí exekučný súd v každom štádiu exekúcie smerujúcej proti spotrebiteľovi skúmať, či rozhodcovský rozsudok spĺňa všetky zákonné predpoklady, aby na jeho základe bola vedená exekúcia, tiež musí skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom a či pre exekúciu relevantné zmluvy uzatvorené so spotrebiteľom neobsahujú nekalé podmienky, pretože ak takéto zmluvy nekalé podmienky obsahujú, nesmú sa uplatňovať a nesmú byť pre spotrebiteľa záväzné. Táto povinnosť súd vyplýva jednak z Exekučného poriadku, ako aj z Občianskeho zákonníka, Zákona o rozhodcovskom konaní a z iných zákonov, pričom je nutné poznamenať, že zákonné ustanovenia je potrebné vykladať eurokonformne, teda v zmysle znenia a cieľov smernice na ochranu spotrebiteľov.

Rovnako teda i v štádiu skúmania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia musí exekučný súd ex officio preskúmať, či neexistujú vyššie uvedené prekážky, ktoré by bránili vedeniu exekúcie. S tým je spojený dlhší časový úsek, počas ktorého si súd zabezpečí všetky potrebné podklady na náležité preskúmanie návrhu na vykonanie exekúcie, exekučného titulu a žiadosti o udelenie poverenia, ak nie sú predložené spolu so žiadosťou o udelenie poverenia a následne posúdi, či je možné vydať poverenie na vedenie exekúcie, alebo je dôvod žiadosť o udelenie poverenia zamietnuť.

V skúmanej exekúcii súd zisťoval, či je miestne príslušným súdom a po overení miestnej príslušnosti podrobil listiny predložené spolu s návrhom na vykonanie exekúcie skúmaniu vo vyššie popísanom rozsahu za účelom zistenia, či rozhodcovský rozsudok spĺňa všetky zákonné predpoklady, aby na jeho základe bola vedená exekúcia. Uznesením č. k. č. k. 4Er/69/2011-13 zo dňa 12.07.2011 bola následne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá.

Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do vydania rozhodnutia, ktorým sa žiadosť o udelenie poverenia zamietla, vzhľadom na tú skutočnosť, že bolo potrebné posúdiť zákonnosť vedenej exekúcie (čo si vyžaduje osobitnú právnu úvahu), nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevyhlásia.

Podľa § 4 ods. 1 až 3 zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

Podľa prílohy bodu 1. písm. q) smernice, patria medzi nekalé podmienky (v zmysle čl. 3 bodu 1. a 2. smernice) aj podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane. Uvedená smernica bola prebratá do nášho právneho poriadku zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník. Na základe zásady nepriameho účinku je táto smernica záväzná aj pre Slovenskú

republiku a treba ju používať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam vnútroštátneho právneho poriadku, ktoré upravujú spotrebiteľské právne vzťahy.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky, vyslovenom v uznesení č. k. IV. ÚS 60/2011-13 zo dňa 3. marca 2011, vnútroštátny súd môže ex officio preskúmať nekalú povahu rozhodcovskej doložky v prípade právoplatného rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6Cdo/143/2011 zo dňa 18. januára 2012 konštatoval, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 „skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t. j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom“.

Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 135/2012 „iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý.“ „Keďže exekučný súd zistil už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, že exekučný titul vo forme rozhodcovského rozsudku predloženého oprávneným je v rozpore so zákonom, dospel k správne mu záveru, že nie sú splnené podmienky pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.“

Vzhľadom na citovanú judikatúru Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR, s ktorou sa súd stotožňuje, má súd za to, že exekučný súd, majúc na zreteli, že výkon rozhodnutia je integrálnou súčasťou práva na súdnu ochranu, využijúc svoje zákonné oprávnenie a plniac svoju zákonnú povinnosť skúmať zákonnosť exekučného titulu, postupoval správne, keď preskúmaval predložený rozhodcovský rozsudok a po zistení, že zmluva, na podklade ktorej bol rozhodcovský rozsudok vydaný, nezakladá právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k zrušeniu tohto rozhodnutia. Skúmanie vykonateľnosti rozhodcovského súdu si vyžaduje osobitnú právnu úvahu, najmä s ohľadom na to, že sa týka právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Po preskúmaní postupu tunajšieho súdu v konaní sp. zn. 4Er/69/2011 nebol zistený nesprávny úradný postup.

Keďže navrhovateľ nepreukázal, že by v exekučnej veci, na základe ktorej žalobu podal, došlo k nesprávne mu úradne mu postupu súdu, teda nepreukázal, že by boli splnené zákonné podmienky pre zodpovednosť štátu podľa zákona o zodpovednosti za škodu, a tým ani splnenie predpokladov pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy, súd žalobu ako neodôvodnenú v celom rozsahu zamietol.

Súd záverom uvádza, že ohľadom navrhovateľom tvrdeného prietahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, ani nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky či Európsky súd pre ľudské práva. Pritom v zmysle citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu by len takého podklady boli relevantné pre priznanie navrhovateľom uplatnených nárokov.

Rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia nie je rozhodnutím nezákonným, pretože v danom prípade nebola žiadnym príslušným orgánom konštatovaná nezákonnosť takého rozhodnutia.

Pre úplnosť súd dodáva, že navrhovateľ v žalobe žiadal najprv o veci rozhodnúť tzv. medzitimným rozsudkom podľa § 152 ods. 2 O.s.p.. Ak má súd za to, že nie je dôvod pre postup podľa § 152 ods. 2 O.s.p., nevydáva o tom osobitné rozhodnutie. V predmetnej veci mal súd za to, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný, preto nebolo potrebné vydávať medzitimný rozsudok, ale súd návrh na základe vykonaného dokazovania v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci procesný úspech v plnom rozsahu, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.